

Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Samodzielny
Organ
Ochrony
Prawa

Warszawa, dnia 20 marca 2026 r.

WPL.50.18.2026.DS

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III. OR. 50.6.2026

Data wpływu 23.11.26r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

e-mail: gms-wp@sejm.gov.pl

AE:PL-30275-59799-JADHJ-27

Szanowny Panie Marszałku,

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, uprzejmie proszę o przyjęcie niniejszego stanowiska w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy², który przewiduje m.in. wprowadzenie regulacji mających na celu oddzielenie terminu przedawnienia należności publicznoprawnej od terminu przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego³.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców⁴ dostrzega wskazane w uzasadnieniu do Projektu intencje projektodawcy zmierzające do poprawy relacji między podatnikami i organami podatkowymi oraz zwiększenia efektywności działania tych organów⁵. Projektowane regulacje budzą jednak wątpliwości co do proporcjonalności przewidzianych w nich środków prawnych, gdyż powinny one służyć sprawiedliwemu egzekwowaniu prawa, a nie wyłącznie nieograniczonemu wzmocnieniu organów kontrolnych. W przypadku omawianego Projektu należy szczególnie pamiętać o konieczności zachowania równowagi

¹ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1668 z późn. zm.

² Druk: 2288, dalej jako: „Projekt”.

³ Uzasadnienie do Projektu, str. 23.

⁴ Dalej jako: „Rzecznik”.

⁵ Uzasadnienie do Projektu, str. 1.

między interesem organów a zasadą pewności prawa, stabilnością obrotu gospodarczego oraz ochroną praw przedsiębiorców. Z tego powodu zmiany proponowane w art. 2 pkt 5 lit. a) Projektu budzą zasadne obawy środowiska przedsiębiorców, zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców⁶ oraz organizacji ich reprezentujących. Wskazana regulacja odnosi do art. 44 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy⁷ i przewiduje jego uchylenie. Z treści przepisu wynika, iż karalność przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej ustaje także wówczas, a zatem niezależnie od ogólnych terminów przedawnienia karalności (wskazanych w art. 44 § 1 i § 5 Kodeksu karnego skarbowego), gdy nastąpiło przedawnienie tej należności. Zwrot „także wówczas” oznacza wskazanie innego, dodatkowego terminu nastąpienia tego samego skutku (ustanie karalności przestępstwa skarbowego). Artykuł 2 pkt 5 lit. a) Projektu przewiduje uchylenie art. 44 § 2 Kodeksu karnego skarbowego oraz zmianę art. 44 § 3 – 5 tej ustawy o charakterze dostosowawczym. Zdaniem projektodawcy zmiana ma prowadzić do rozdzielenia terminu przedawnienia należności publicznoprawnej od terminu przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego i być związana z planowaną nowelizacją (zawartą w Projekcie) przepisów działu III rozdziału 8. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁸. Zmiany Ordynacji podatkowej zawarte w art. 1 pkt 2 lit. a) Projektu polegające na uchyleniu przepisu art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji, powinny odnieść pozytywny skutek ze względu na możliwe ograniczenie zjawiska instrumentalnego wykorzystywania prawa i wszczynania postępowań karnych skarbowych przez organy podatkowe celem przedłużania okresu przedawnienia, sygnalizowany wielokrotnie m.in. przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. W tym świetle zmiana w art. 2 pkt 5 lit. a) Projektu (uchylenie art. 44 § 2 Kodeksu karnego skarbowego), może tylko pogorszyć sytuację podatników, w szczególności przedsiębiorców, gdyż projektodawca zamiast dążyć do zwalczania niepożądanych praktyk, planuje wprowadzić rozwiązania prawne mogące tylko pogłębić problem instrumentalnego wykorzystywania przepisów Kodeksu karnego skarbowego przez organy podatkowe.

⁶ Dalej: „sektor MŚP”.

⁷ T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 665, z późn. zm., dalej: „Kodeks karny skarbowy”.

⁸ T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 111 z późn. zm., dalej jako: „Ordynacja podatkowa”.

Przedsiębiorcy sektora MŚP oraz organizacje ich reprezentujące wyrażają uzasadnione obawy, iż projektowana zmiana (uchylenie art. 44 § 2 Kodeksu karnego skarbowego) negatywnie wpłynie na warunki wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż wszczęcie postępowania będzie mogło nastąpić w dowolnym czasie. Okoliczność taka spowoduje stan niepewności prawnej przedsiębiorców oraz narażenie na długotrwałe postępowania. W praktyce stosowania zaproponowanych przepisów, dojść może do naruszenia równowagi między interesem organów skarbowych a gwarancjami podstawowych praw przedsiębiorców (jak pewność prawa), gdyż każdy będzie mógł być ścigany za domniemane uszczuplenie lub narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej długo po przedawnieniu takiego zobowiązania podatkowego.

Przedmiotowa zmiana w praktyce oznaczać może nieograniczone w czasie wydłużenie możliwości ścigania przestępstw skarbowych i odejście od dotychczasowego mechanizmu ochronnego podatników i powodować dodatkowe, lecz nieuzasadnione obciążenia po stronie przedsiębiorców sektora MŚP wynikające z bezterminowego zagrożenia ewentualną odpowiedzialnością karną skarbową oraz innymi uciążliwymi konsekwencjami w postaci dodatkowych obowiązków administracyjnych, konieczności wieloletniej archiwizacji dokumentacji księgowo-rachunkowej, ponoszenia zwiększonych kosztów wykonywanej działalności, a także rozszerzenia procedur z zakresu „compliance”⁹. Proponowana zmiana może natomiast przyczynić się do wzrostu opieszałości organów skarbowych i negatywnie wpłynąć na sprawność prowadzonych postępowań oraz bieżące i skuteczne ściganie naruszeń.

Biorąc pod uwagę wskazane zagrożenia, zasadne są następujące postulaty:

- 1) zaniechanie zmiany (odstąpienie) przewidzianej w art. 2 pkt 5 lit. a) Projektu, polegającej na uchyleniu art. 44 § 2 Kodeksu karnego skarbowego,
- 2) zaniechanie zmiany (odstąpienie) w art. 2 pkt 5 lit. b) i c) w odniesieniu do 44 § 3 – 5 Kodeksu karnego skarbowego, w zakresie w jakim wynika ona z uchylenia art. 44 § 2 tej ustawy.

⁹ Rozumiane jako całokształt działań podejmowanych przez podmiot w celu zapewnienia, że prowadzona działalność jest zgodna z prawem.

Poza przytoczonymi już okolicznościami uzasadniającymi odstąpienie od zmiany, wskazać również należy, iż zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców¹⁰, przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej dokonuje się m.in. oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a wyniki tej oceny i analiz, zamieszcza się w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego. Ocena Skutków Regulacji¹¹ (jak i uzasadnienie) do Projektu w sposób niewystarczający wyjaśnia istotę wprowadzanych zmian legislacyjnych w zakresie nowelizacji art. 44 Kodeksu karnego skarbowego, w szczególności nie identyfikuje wszystkich zagrożeń i skutków projektowanych zmian, co istotnie podważa potrzebę ich wprowadzenia. Nie dokonano także oceny wpływu regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w szczególności funkcjonowanie przedsiębiorców sektora MŚP. Brak jest wskazania skutków oddzielenia terminu przedawnienia należności publicznoprawnej od terminu przedawnienia karalności przestępstwa skarbowego z uwzględnieniem specyfiki postępowań w poszczególnych sprawach, zwłaszcza do podmiotów z sektora MŚP.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 67 pkt 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców, przy opracowywaniu projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, w szczególności dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do nakładania obowiązków administracyjnych jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów oraz równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie. Ponadto przepis art. 66 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo przedsiębiorców wymaga analizy możliwości osiągnięcia celu aktu normatywnego za pomocą innych środków.

¹⁰ T.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 z późn. zm., dalej jako: „Prawo przedsiębiorców”.

¹¹ Dalej jako: „OSR”.

Zaproponowana w art. 2 pkt 5 lit. a) Projektu nowelizacja art. 44 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, budzić może poważne wątpliwości w zakresie proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, powodując jednocześnie wiele negatywnych skutków, szczególnie dotkliwych dla najmniejszych przedsiębiorców. Organy skarbowe dysponują szerokim wachlarzem narzędzi prawnych pozwalających na skuteczne ściganie naruszeń prawa, dlatego ponownie rozważyć należy inne rozwiązania pozwalające na osiągnięcie celu w postaci ograniczenia terminu przedawnienia karalności niektórych typów czynów zabronionych. Projektowane regulacje mają szeroki zakres oddziaływania oraz kształtować będą porządek prawny Rzeczypospolitej Polskiej, z tego powodu zwracam się z prośbą o uwzględnienie przekazanych w niniejszym wystąpieniu uwag i postulatów w dalszych pracach nad Projektem.

**Agnieszka
Maria
Majewska**

Elektronicznie
podpisany przez
Agnieszka Maria
Majewska
Data: 2026.03.20
14:06:02 +01'00'

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Majewska
Rzecznik

Małych i Średnich Przedsiębiorców

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Do wiadomości:

1. **Pan Cichoń Janusz**
Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych
ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa
e-mail: kfpb@sejm.gov.pl
AE:PL-30275-59799-JADHJ-27

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, ul. Wilcza 46, 00-679 Warszawa, NIP: 7016832846, REGON: 380119546,
tel. +48 22 123 7070, fax: +48 22 123 7071, e-mail: RzecznikMSP@kancelaria.gov.pl, biuro@rzecznikmisp.gov.pl

Administratorem danych osobowych jest Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców z siedzibą w Warszawie. Dane przetwarzane są w celu prowadzenia korespondencji, wypełnienia obowiązków prawnych (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizacji zadań publicznych (art. 6 ust. 1 lit. e RODO) oraz archiwizacji i celów dowodowych (art. 6 ust. 1 lit. f RODO). Odbiorcami mogą być podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa. Dane będą przechowywane zgodnie z przepisami o archiwizacji. Przykłada się Państwu prawo dostępu do danych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania oraz wniesienia skargi do Prezesa UODO. Więcej informacji: <https://rzecznikmisp.gov.pl/kontakt#rodo>.

📄 <https://www.facebook.com/BiuroRzecznikaMSP>

📄 <https://x.com/RzecznikMSP>

📄 <https://www.youtube.com/rzecznikmisp>

🌐 <https://rzecznikmisp.gov.pl/>

✉️ <https://rzecznikmisp.gov.pl/kontakt#newsletter>

📄 <https://zakupbiznes.rzecznikmisp.gov.pl>